

УДК 330.341.1:336

Ткаченко А.М.¹, Левченко Н.М.²

¹д.е.н., завідувач кафедри бізнесу та управління НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя, Україна

²д.держ.упр., проф. кафедри бізнесу та управління НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя, Україна

СВІТОВИЙ ДОСВІД РЕГУЛЮВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОГО ІНВЕСТИВАННЯ

Поступ до урегулювання нормативного ландшафту складання корпоративної інтегрованої звітності з повноцінним інформаційним наповненням щодо дотримання бізнесом ESG-принципів було здійснено під час COP27, коли країнами-учасниками було прийнято рішення щодо розробки таксономії формування звітності за єдиним підходом – підходом сталого фінансування.

Найбільш активним учасником у цьому виступив ЄС, який першим запропонував Таксономію щодо сталої діяльності - один із найважливіших документів у сфері нормативного регулювання відповідального інвестування, що ґрунтується на: Директиві ЄС про корпоративну звітність зі сталого розвитку (CSRD) для великих компаній ЄС та всіх публічних компаній;

Регламенті ЄС про розкриття інформації про стале фінансування (SFDR) для учасників фінансового ринку та фінансових консультантів; Уподобанні щодо стійкості (MiFID, IDD). Таксономія містить нормативні документи для фінансових та нефінансових компаній (CSRD та SFDR), що допомагають отримати надійну та порівняну інформацію для ухвалення сталих інвестиційних рішень.

Велика Британія також активний, втім, самостійний учасник процесу, адже незалежно запроваджує важливі кроки на шляху нормативного врегулювання відповідального інвестування. Зокрема, в 2022 р. Управління з питань фінансового контролю Великої Британії (Financial Conduct Authority, FCA) оголосило нові правила щодо розкриття інформації, пов'язаної зі змінами клімату. Відповідно до них звітність має відповідати Рекомендаціям Цільової групи з питань розкриття фінансової інформації, пов'язаної зі змінами клімату (TCFD), що поширюється як на емітентів акцій, так і на власників та керуючих активами, включно зі страховими та пенсійними фондами. Даний стандарт став орієнтиром для розробки таксономії та/чи рекомендацій щодо розкриття інформації в інтегрованій звітності компаній в Китаї, Новій Зеландії, Канаді, США, Бразилії, Гонконгу, Японії, Сінгапуру та ін. країнах.

Так, Грошово-кредитне управління Сінгапуру (MAS), центральний банк і фінансовий регулятор Сінгапуру щойно здійснили запуск Сінгапурсько-Азіатської таксономії сталого фінансування, що дозволяє ідентифікувати та розподіляти капітал для сталих проєктів та ініціатив.

Сінгапурсько-азіатська таксономія є першою таксономією, сформованою за принципом «світлофора», формування звітності у відповідності до якої дозволить користувачам розрізняти «зелену», «бурштинову» або перехідну діяльність і «коричневу» - неприйнятну діяльність. Більшість таксономій визначають, що є «зеленою» діяльністю, а також що є «коричневою», упускаючи ту частину діяльності, яка є між ними. Сінгапурсько-азіатська ж таксономія пропонує підхід, заснований на вимірюванні перехідної діяльності, класифікуючи її як «бурштин». Застосування даного підходу спрямовано на те, щоб допомогти фінансовим установам оптимізувати свою підтримку для переходу секторів, які важко зменшити, особливо в Азії.

У США Комісія з цінних паперів і бірж (U.S. Securities Exchange Commission, SEC) оприлюднила вимоги щодо вдосконалення та стандартизації інформації, пов'язаної зі зміною клімату відповідно до вимог TCFD. Зокрема, йдеться про необхідність включення такої інформації під час подання реєстраційних заяв і періодичних звітів, що сприятиме ухваленню більш обґрунтованих та послідовних інвестиційних рішень і є значним кроком для найбільшого у світі фондового ринку.

Позитивні зрушення в розробці таксономії сталого фінансування спостерігаються і в КНР, втім до тепер вони перебувають на початковій стадії, оскільки мають лише рекомендаційний характер. Яскравим прикладом тому є рекомендації щодо розкриття ESG-інформації лише для публічних компаній.

Відтак, з огляду на проаналізований вище міжнародний досвід очевидно, що нині немає уніфікованого наднаціонального підходу до нормативного регулювання відповідального інвестування. Світова дискусія щодо стандартизації ESG-звітності та оцінювання ESG-конкурентоспроможності підприємств триває. Проте завдяки такій постійній увазі міжнародної спільноти та активним діям в останні роки існують всі перспективи досягти того, що інтегрована звітність підприємств почне сприйматися на одному шаблі з фінансовою звітністю, зокрема у контексті «якості, послідовності, порівнянності та корисності рішень як для компаній, так і для інвесторів».

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ткаченко А., Левченко Н. Метрика оцінювання ESG-конкурентоспроможності підприємств. Економічний вісник. 2023. Том 33, №3, С.365-374. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2023.03.365>